

Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair 5951 sayılı Kanun Hakkında Bilgi Notu

- 21.07.1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 58 inci maddesinin üçüncü fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

Bilindiği üzere 6183 sayılı Kanuna göre, amme alacağını vadesinde ödemeyen amme borçlusuna, 7 (yedi) gün içinde borçlarını ödemeleri veya mal bildiriminde bulunmaları gerektiği bir “ödeme emri” ile tebliğ olunmaktadır.

Kendisine ödeme emri tebliğ olunan kişi, böyle bir borcu olmadığını veya kısmen ödendiğini veya bu borcun zamanaşımına uğradığını tebliğ tarihinden itibaren 7 gün içinde alacaklı tahsil dairesine ait uyuşmazlıklara bakan idare mahkemesi nezdinde dava açma hakkına sahiptir.

Amme alacağına dava açmış bulunan borçlu 6183 sayılı Kanununun 58/3. Maddesi uyarınca uyuşmazlığa konu borcuna karşı teminat gösterdiği takdirde takip işlemi, davalı borç miktarı için idare mahkemesince bu hususta bir karar verilinceye kadar durdurulmakta idi. 5951 sayılı Kanunun birinci maddesiyle 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkındaki Kanununun 58 inci maddesinin üçüncü fıkrası yürürlükten kaldırıldığı için amme borçlularının borçlarına karşılık teminat göstermeleri takip işlemini durdurmayacaktır.

- 21.07.1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun geçici 8 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “31.12.2009” ibaresi “31.12.2014” şeklinde değiştirilmiştir.

Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunda yapılan bu değişiklik ile borcunu ödemedede çok zor duruma düştüğü inceleme raporu ile tespit edilen mükelleflerin vergi borçlarına karşılık olmak üzere, kendilerine ait gayrimenkullerin Maliye Bakanlığınca satın alınmasına olanak sağlayan düzenlemenin süresi 31.12.2014 tarihine kadar uzatılmıştır.

Bu düzenleme ile;

- İktisadi devlet teşekkülleri ve kamu iktisadi kuruluşları ile bunların müesseseleri, bağlı ortaklıkları ve iştirakleri,

- 4389 sayılı Kanuna tabi faaliyeti devam eden kamu bankaları,

- Büyükşehir belediyeleri, belediyeler, il özel idareleri, bunlara ait tüzel kişiler veya bunlara bağlı müstakil bütçeli ve kamu tüzel kişiliğine haiz kuruluşlar,

- Yukarıda sayılan kuruluşlar dışında kalıp da borcunu ödemedede çok zor duruma düştüğü inceleme raporu ile tespit edilen diğer mükelleflerin,

taşınmazları 6183 sayılı Kanun kapsamına giren borçlarına karşılık olarak 31.12.2014 tarihine kadar Maliye Bakanlığınca satın alınabilecektir.

- 25.08.1999 tarihli ve 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununun 53 üncü maddesinin üçüncü fıkrasının (B) bendine aşağıdaki alt bent eklenmiştir.

“f) Kısa çalışma başvurularında talebin uygunluğunun tespiti için Bakanlık tarafından 6245 sayılı Harcırah Kanunu kapsamında yapılan ve usul ve esasları Bakanlık ve Kurum tarafından müştereken belirlenen giderlerden,”

Bilindiği üzere işyerinde kısa çalışma uygulamasına geçmek isteyen işverenler Sosyal Güvenlik Kurumu il/şube müdürlüklerine uygunluk tespiti talebinde bulunmakta, talepler sebep ve şekil yönünden kontrol edilmektedir. Kısa çalışma taleplerinin uygunluk tespiti Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı iş müfettişleri tarafından işletme bazında denetim yapılmak suretiyle karara bağlanmaktadır.

Bu denetimlerin daha hızlı ve etkin yapılması, işverenlerin taleplerinin daha kısa sürede sonuçlandırılması ve kısa çalışma uygulamasından beklenen faydanın elde edilebilmesi için, 6245 sayılı Kanun kapsamında yapılan denetim giderlerin de İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanmasına yönelik düzenleme yapılmıştır.

Bu düzenleme ile kısa çalışma taleplerinin uygunluk denetimi için 6245 sayılı Harcırah Kanunu kapsamında yapılan giderler de İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanacaktır.

- 4447 sayılı Kanunun geçici 8 inci maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “2008 ve 2009” ibaresi “2008, 2009 ve 2010” şeklinde değiştirilmiştir.

Bilindiği üzere 18/2/2009 tarihli ve 5838 sayılı Kanunun 1 inci maddesi ile 2008 ve 2009 yıllarına münhasır olmak üzere;

- Kısa çalışma için öngörülen üç aylık üst limit altı aya çıkarılmış,
- Günlük kısa çalışma ödeneğinin miktarı % 50 oranında artırılmış,
- Kısa çalışma ödeneği olarak yapılan ödemelerin, başlangıçta belirlenen işsizlik ödeneği süresinden düşülmeyeceği öngörülmüş,
- Maddenin yayımı tarihinden önce uygunluk tespiti yapılan kısa çalışma başvurularında sürenin, işverenin talebi halinde aynı şartlarla ve maddede öngörülen süreyi aşmamak kaydıyla uzatılacağı hükme bağlanmış,
- Maddede öngörülen ödenek miktarı aynı kalmak kaydıyla, kısa çalışma süresini altı ay daha uzatma yetkisi Bakanlar Kuruluna verilmiş, ancak bu dönemde kısa çalışma ödeneği olarak yapılan ödemelerin, başlangıçta belirlenen işsizlik ödeneği süresinden düşüleceği öngörülmüş,
- 22/6/2009 tarihli ve 2009/15129 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kısa çalışma süresinin altı ay daha uzatılması kararlaştırılmış idi.

5951 sayılı Kanunla 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununun geçici 8 inci maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesinde yapılan değişiklikle 2010 yılında yapılacak kısa çalışma başvurularına da aynı esasların uygulanması kararlaştırılmıştır.

- 4447 sayılı Kanunun geçici 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “Nisan ayına” ibaresi “Ekim ayına”, “31/12/2009 tarihine kadar” ibaresi “31/12/2010 tarihine kadar”, ikinci

cümlesinde yer alan “31/12/2009 tarihini 30/6/2010 tarihine kadar” ibaresi “31/12/2010 tarihini 30/6/2011 tarihine kadar” şeklinde değiştirilmiştir.

4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununun geçici 9 uncu maddesinde yapılan bu değişiklikle yeni ek istihdam için sigorta primi işveren hissesi teşviki bir yıl süreyle uzatılmıştır.

Buna göre 2009 yılı Ekim ayındaki sigortalı işçi sayısına ilave olarak 31.12.2010 tarihine kadar istihdam edilen işsizlerin prime esas kazanç alt sınırı üzerinden hesaplanan sigorta primlerinin işveren hisselerine ait tutarı, altı ay boyunca İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanacaktır.

• 27/2/2003 tarihli ve 4817 sayılı Yabancıların Çalışma İzinleri Hakkında Kanunun 12 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 12 – Türkiye dışında ikamet eden yabancılar, çalışma izni başvurularını buldukları ülkelerdeki Türkiye Cumhuriyeti temsilciliklerine yapar. Temsilcilikler bu başvuruları doğrudan Bakanlığa iletir. Bakanlık ilgili mercilerin görüşlerini alarak 5 inci maddeye göre başvuruları değerlendirir; durumu uygun görülen yabancılara çalışma izni verir. Bu izin, çalışma vizesi ve ikamet izninin alınması halinde geçerlilik kazanır. Çalışma izin belgesini alan yabancıların, bu belgeyi aldıkları tarihten itibaren en geç doksan gün içinde ülkeye giriş vizesi talebinde bulunmaları, ülkeye giriş yaptıkları tarihten itibaren en geç otuz gün içinde İçişleri Bakanlığına ikamet tezkeresi almak için başvurmaları zorunludur.

Türkiye'de geçerli ikamet izni olan yabancılar veya bunların işverenleri başvurularını Bakanlığa yurt içinden de yapabilir.

Mesleki hizmetler kapsamında çalışacak yabancılara akademik ve mesleki yeterlilik ile ilgili işlemleri tamamlanuncaya kadar, ilgili mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla bir yılı geçmemek üzere ön izin verilebilir.

Mesleki eğitim alanı dışında istihdam edilecek yabancı uyruklu personel için bu Kanunda belirtilen görüşler alınmaz. Bu kişiler, akademik ve mesleki yeterlilik ile lisans talep ve yeterlilik uygulamasına tabi değildir.

Çalışma izinleri, ikamet sahibi yabancılar veya bunların işverenlerinin Bakanlığa yazılı talebi üzerine, bu Kanun ve bu Kanuna göre çıkarılan yönetmelik hükümlerine göre verilir ve uzatılır.

Usulüne uygun olarak yapılan başvurular, belgelerin tam ve eksiksiz olması kaydıyla Bakanlık tarafından en geç otuz gün içinde sonuçlandırılır.”

4817 sayılı Kanunda yapılan değişiklikle mesleki hizmetler kapsamında çalışacak yabancıların çalışma izin prosedürü kolaylaştırılmıştır. Buna göre mesleki hizmetler kapsamında çalışacak yabancılara akademik ve meslekî yeterliliğe ilişkin prosedürün tamamlanması sürecinde bir yılı geçmemek üzere ön izin verilmesi suretiyle yabancı meslek mensuplarının hem denklik ve mesleki yeterlilik bakımından denetim altında tutulması, hem de meslekî unvanlar kullanılmaksızın çalışabilmeleri sağlanmıştır.

Kanunla ayrıca, mesleki eğitim alanı dışındaki bir görevde istihdam edilecek yabancılar için ilgili mercilerden mesleki yeterlilik konusunda görüş alınmayacağına ilişkin düzenleme yapılmıştır.

Yapılan başvuruların Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından sonuçlandırılması için belirlenmiş olan doksan günlük süre, başvurunun usulüne uygun olması halinde belgelerin tam ve eksiksiz olması kaydıyla otuz güne indirilmiştir.

- 25/6/2003 tarihli ve 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanununun 13 üncü maddesinin altıncı ve sekizinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“İşgücü yetiştirme faaliyetleri ve sonuçları Denetim Kurulu tarafından denetlenir. Denetim Kurulu; Kurul başkanının onayıyla, biri Kurum temsilcisi, diğeri Kurul üyesi diğerkurum ve kuruluş temsilcileri arasından seçilecek bir üye olmak üzere iki üyeden oluşur. İhtiyaç duyulması hâlinde birden fazla Denetim Kurulu oluşturulabilir. Denetim raporları Kurula bildirilir.”

“Kurum tarafından; Kurul üyelerine yılda dörtten, Yürütme Kurulu üyelerine ayda ikiden fazla olmamak üzere her toplantı için (3000) gösterge rakamını geçmeyecek şekilde Kurum Yönetim Kurulunca belirlenecek gösterge rakamının memur aylık katsayısıyla çarpımı sonucu bulunacak tutar üzerinden toplantı ücreti ödenir. Denetim Kurulu üyelerine ise ayda otuz işgücü yetiştirme kursunu geçmemek üzere denetlenen kurs başına (300) gösterge rakamını geçmeyecek şekilde Kurum Yönetim Kurulunca belirlenecek gösterge rakamının memur aylık katsayısıyla çarpımı sonucu bulunacak tutar üzerinden denetim ücreti ödenir. Bu ödemeler, damga vergisi hariç herhangi bir vergiye tabi tutulmaz. Birden fazla kurul üyesi olanlar bu ödemelerin en fazla birinden yararlanır.”

4904 sayılı Kanunda yapılan bu değişiklikle Türkiye İş Kurumu, İl Milli Eğitim Müdürlüğü, Kurul üyesi işçi ve işveren konfederasyonları tarafından belirlenecek birer üyeden oluşan Denetim Kurulunun, biri Kurum temsilcisi, diğeri Kurul üyesi diğerkurum ve kuruluş temsilcileri arasından seçilecek bir üye olmak üzere iki üyeden oluşması hükme bağlanmıştır.

Bilindiği üzere 4904 sayılı Kanunun 13 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (e) bendinde İl Ticaret ve/veya Sanayi Odası Başkanları İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulu üyeleri arasında gösterilmiştir. Bu durumda Kurul Başkanının (Vali) onayı ile İl Ticaret ve/veya Sanayi Odası Başkanları da Denetim Kurulu üyesi olabileceklerdir.

İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurullarının aktif çalışmasını sağlamak için; Kurul, Yürütme Kurulu ve Denetim Kurulu üyelerine, 6245 sayılı Harcırah Kanunu doğrultusunda günlük harcırah ödenmesine ilişkin düzenlemede değişiklik yapılarak Kurum tarafından; Kurul üyelerine yılda dörtten, Yürütme Kurulu üyelerine ayda ikiden fazla olmamak üzere her toplantı için (3000) gösterge rakamını geçmeyecek şekilde Kurum Yönetim Kurulunca belirlenecek gösterge rakamının memur aylık katsayısıyla çarpımı sonucu bulunacak tutar üzerinden toplantı ücreti ödeneceği, Denetim Kurulu üyelerine ise ayda otuz işgücü yetiştirme kursunu geçmemek üzere denetlenen kurs başına (300) gösterge rakamını geçmeyecek şekilde

Kurum Yönetim Kurulunca belirlenecek gösterge rakamının memur aylık katsayısıyla çarpımı sonucu bulunacak tutar üzerinden denetim ücreti ödeneceği ve bu ödemelerin, damga vergisi hariç herhangi bir vergiye tabi tutulmayacağı, birden fazla kurul üyesi olanların bu ödemelerin en fazla birinden yararlanacağı hükme bağlanmıştır.

• 29/1/2004 tarihli ve 5084 sayılı Yatırımların ve İstihdamın Teşviki ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “31/12/2009” ibaresi “31/12/2012” şeklinde ve 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (h) bendinde yer alan “31/12/2004 tarihine kadar tamamlananlar için 31/12/2009” ibaresi “31/12/2007 tarihine kadar tamamlananlar için münhasıran 4 üncü maddenin uygulaması açısından 31/12/2012” şeklinde değiştirilmiştir.

5084 sayılı Kanunda yapılan bu değişiklikle, Kanun kapsamına giren 49 il ile Gökçeada ve Bozcaada’da 31.12.2007 tarihinden önce tamamlanan yeni yatırımların sigorta primi işveren hissesi teşvikinden yararlanma süresi 31.12.2012 tarihine kadar uzatılmıştır. Bu durumda 5084 sayılı Kanunun ikinci maddesi kapsamına giren iller ile Gökçeada ve Bozcaada’da yapılan yeni yatırımlardan;

- a) 2004, 2005, 2006 ve 2007 yıllarında tamamlanan yeni yatırımlar 31.12.2012 tarihine kadar sigorta primi işveren hissesi teşvikinden,
 - b) 31.12.2007 tarihine kadar tamamlanan yeni yatırımlar sigorta primi işveren hissesi teşvikinin yanı sıra gelir vergisi stopajı teşviki ve enerji desteğinden 5 yıl süreyle,
 - c) 31.12.2008 tarihine kadar tamamlanan yeni yatırımlar gelir vergisi stopajı teşviki, sigorta primi işveren hissesi teşviki ve enerji desteğinden 4 yıl süreyle,
 - d) 31.12.2009 tarihine kadar tamamlanan yeni yatırımlar gelir vergisi stopajı teşviki, sigorta primi işveren hissesi teşviki ve enerji desteğinden 3 yıl süreyle,
- yararlanmaya devam edeceklerdir.

Belirtilen teşvik ve desteklerden tamamlanan yeni yatırımların yararlanma süresi 31.12.2012 tarihinde sona erecektir.